og tilgangi o. s. frv., en það gjörir (blessuð) siðafræðin, hún sk-
-oðar hinn innri lundardóm manns og viljans með helgunni hugsunarinnar og
skarpleika og djúpsæi, tign og ákafa, og þó stillingu, alvörugefni;
(Yður þykkir það víst undarlegt, lesarar góðir! að nú kemur hjer
3ja greinin, og það eru allrahanda dagsetningar og hallæði innanum,
en þetta er líka dagbók mín eins konar, og kemur því margt
fyrir í henni. Jeg má ekki vera að því, að semja yður af hvaða ástæðum
núna kemur 3ja greinin, en það er ekki merkileg ástæða, blessaðir;)

3. grein. Sambandið milli Trúarfræði og Siðafræði.

Aðskildust er siðafr. trúarfræði, af öllum vísindagreinunum
báðar tala um hið æðsta góða, en þó sín með hvorum hætti;
Trúarfræðin skoðar hið góða eins og það kemur í ljós í trúar-
lífi mannsins; trúarlíf mannsins er meðvitundin um Guð,
og sambandið (= sameininguna) við hann og mótsetningin við ha-
-nn; — þessi höfuðatriði þykja nú venjið tekin til skoðunar,
af öðrum vísindagreinum, t. a. m. heimspekinnar og sálfræðinnar
-innar, en þau eru þessi atriði, eins og hinir utan manninn;
í trúarfræði er meðvitundin um Guð ekki hinir utan mann-
-inn, heldur sameinuð hans lífi, óaðgreinanleg frá lífi og
veru hans, þannig er samvizkan ekki eingöngu vitneskja um
Guð heldur mannsins innsta veru, það að vita og vera verð-
-ur hjer saman í eitt. Í trúarlífinu veit maðurinn ekki eingöng-
-u um sálina, heldur er hún eins og innri hræring í anda
hans; hinn trúaði kemur til Guðs í hug sínum; sameining manns-
-ins við Guð eður hið æðsta góða, er því inntak trúar- og siða-
fræði, en skoðað er það sitt með hvorum hætti. — Í siðafræði
er sameiningin skoðuð eins og ákvörðun: maðurinn á með ánægju
-unni viljans að ná sameiningunni, hún á að vaxt með sjálfstæð-
-ist atorku, hún á að vaxa smátt og smátt. Trúarfræðin skoð-
-ar þessa sameiningu, svo sem þegar skjeða; það æðsta góða er
hjer skoðað sem veruleiki, trúin dregur sig eins og út úr því enda-
lega lífi, og hleypur yfir allar mótsagnir lífsins, og skoð-
-ar það góða í sögu þess yfir himninum? (heimi); menn gjeta
því sagt að það sje hin sama hugsjón sem trúar- og sjálfstæð-
-is-lífið innibindur, og það er hið sama líf, sem trúar- og
siðafræðin tala um, en sem mannlegur andi á með tvennu
móti að lifa; trúarlífið og sjálfstæðislífið er því að vísu
-veruleiki sitt hvað, en verða þó saman í eitt; hin sanna trú
gjetur af sjer sannarlegt sjálfstæði, og sannarlegt sjálfstæði,
hverfur aftur til trúarlífsins, þar sem vandað líf er, kem-
-ur fram guðhræðslan í ljós, og þar sem guðhræðslan er, og
þar sem guðhræðslan er, þar er og sannarlegt sjálfstæði, því
hinn trúaði finnur sig knúðann til að láta trúarlífið koma
fram í siðlegum verkum. Trú og sjálfstæði eru því eins